

PREKEN KRISTI ÅPENBARINGS DAG

Prekentekest: Lk 2:40-52

Det står skrevet i evangeliet etter Lukas:

GUTTEN VOKSTE OG ble sterk, fylt av visdom, og Guds nåde var over ham.

Hvert år pleide Jesu foreldre å dra til Jerusalem for å feire påske. Da han var blitt tolv år, dro de som vanlig opp til høytiden. Men da høytidsdagene var over og de skulle hjem, ble gutten Jesus igjen i Jerusalem uten at foreldrene visste om det. De trodde han var med i reisefølget, og gikk en dagsreise før de begynte å lete etter ham blant slektninger og venner. Da de ikke fant ham, vendte de tilbake til Jerusalem for å lete etter ham der. Først etter tre dager fant de ham i tempelet. Der satt han blant lærerne, lyttet til dem og stilte spørsmål. Alle som hørte ham, undret seg over hvor forstandig han var og hvor godt han svarte. Da foreldrene så ham, ble de slått av undring, og hans mor sa: «Barnet mitt, hvorfor har du gjort dette mot oss? Din far og jeg har lett etter deg og vært så redde.» Men han svarte: «Hvorfor lette dere etter meg? Visste dere ikke at jeg må være i min Fars hus?» Men de forsto ikke hva han mente med det han sa til dem.

Så ble han med hjem til Nasaret og var lydlig mot dem. Men hans mor tok vare på alt dette i sitt hjerte. Og Jesus gikk fram i alder og visdom. Han var til glede for Gud og mennesker. *Slik lyder det hellige evangelium.*

Det er blitt Kristi Åpenbaringsdag. Og vi er en liten uke inn i det *nye* året 2018, men samlet i en kirke som er *gammel*, men som samtidig bærer i seg det *nye*. For i denne kirka, som ble vigsla for snart 300 år siden, skjer det stadig noe nytt når mennesker møtes og evangeliet forkynnes. I dette vanlige oppstår det uvanlige, i stadig nye møter, mellom mennesker og med Gud.

For hver gang vi har dåp og hver gang vi har nattverd oppstår det hellig berøring mellom Gud og mennesket, ved ord som sies og vann som øses, brød som spises og vin som drikkes. Nye og hellige møter. Noe nytt skjer i det vanlige.

For disse praksisene, altså gudstjenester med bibelhistorier, dåp og nattverd, må jo sies å være helt vanlig. Det har pågått i to tusen år, praktisert i generasjon etter generasjon, så det er relativt(!) godt kjent. Samtidig er dimensjonen av noe nytt alltid til stede, her, i det vanlige.

Denne dimensjonen av det nye i det vanlige, tenker jeg at også er temaet på Kristi Åpenbaringsdag ut fra bibelteksten vi hørte fra Lukasevangeliet. Da har Jesus blitt 12 år, selv om det bare er to uker siden vi feiret at han ble født. Vi har jo akkurat feiret jul, og mennesker fylte kirker landet og jorda rundt, hvor juleevangeliet ble lest. Fortellingen som kjennes godt, men som berører oss likevel. En fortelling med gammel lærdom til ny visdom. Om da Gud selv kom til jorden, som et helt vanlig barn, født som alle andre, men som i det helt vanlige bar i seg det helt nye.

Fortellingen om den store allmakt som dras ned til jorden, om det hellige som ble menneske, om det enestående som ble allment. Om hvordan Gud ble menneske som oss og som delte våre livsvilkår og vår sårbarhet....

Med rammefortellingen om profetier, englebesøk og englesang, gjetere og stjerne. Kanskje ikke fullt så vanlig...

Så er det dette barnet i krybben som vi dras mot, og undres over hvem han egentlig var?

Maria og Josef undra seg vel minst like mye. En undring som vi fortsatt holder på med. For hvem var han egentlig?

Kanskje er det likevel ikke det som blir det viktigste. Men mer hvem *er* han for meg? For oss? For verden vi lever i?

Dette spørsmålet har jeg vært så heldig å få ha som sentrum i min jobb i drøyt atten år, og skal fortsatt ha det. Men tiden som sogneprest i Mo menighet er ved veis ende. Det syns jeg er rart og trist å tenke på. For det har vært en veldig fin jobb. Så samtidig med det triste er jeg veldig takknemlig for at jeg har fått være prest akkurat her. Jeg har fått møtt så utrolig mange flotte mennesker som har lært meg så enormt mye om livets gleder og sorger. Så mange kloke folk som har sagt gode ting, vært støttende og forståelsesfulle. Som har gitt meg selvtillit nok til å fortsette. Mennesker som har gitt meg akkurat det smilet jeg trengte eller den oppmuntringen som skulle til for at jeg kunne gå ut til en ny sørgende familie eller forberede den neste prekenen. Det er erfaringer jeg bærer takknemlig med meg videre.

Så er jeg jo så heldig at jeg skal få fortsette å ha som jobb å undres på hvem barnet i krybben er, men jeg skjønner jo også at det er andre oppgaver som må gjøres! Samtidig lar antagelig de fleste av dem seg løse tross alt lettere, enn å finne det endelige svaret om barnet i krybben!

Til prosten i Indre Helgeland ligger det mange oppgaver og utfordringer, som jeg ser frem til å jobbe videre med, sammen med gode prester, proster, biskop og andre kolleger i prostiet og bispedømmet. Det er mye og mange å gledes over!

Gjennom livet er det vel for de fleste av oss mye vi tar vare på og «gjemmer i hjertet»? Om det er fra møter med mennesker, en nydelig naturopplevelse, et måltid vi alltid vil huske....

Maria la også opplevelser i hjertet, og to ganger kan vi lese at hun grunnet på dem – da Jesus ble født, og da de fant ham igjen i tempelet som 12-åring.

Det er lett å ane den frykten som Maria og Josef må ha kjent da de ikke fant barnet sitt i den store folkemengden etter påskefeiringen i Jerusalem.

Vi kan ane hvordan susingen i hodet tok til, og hjertet som banket så hardt at det var i ferd med å komme ut av kroppen.

Den engstelsen de må ha kjent etter at første dag var gått, så andre dag og så etter tre dager fant de ham – i tempelet.

Frykten for å miste noen vi er glad i bor gjerne dypt i oss. Og frykten for å miste barn enda dypere.

Eller frykten for å miste Gud?

Innimellom kan vi kanskje tenke at det beste måtte være å leve et liv der vi aldri var utsatt for denne frykten, som til og med innimellom blir reel. For livet er også å miste, miste mennesker vi er glad i.

Da er vi midt i livets sårbarhet. Og det var nettopp disse vilkårene Gud valgte å bli født inn i, og ta del i. Jesus levde et sant menneskeliv, med alt det det innebærer. Og de som var rundt, de som var glad i ham, fikk også kjenne på livets gleder og sorger, rikdom og sårbarhet, ved å være knyttet til ham. Det var ikke sånn at Gud la opp et liv med bare gode dager, konfliktfritt og enkelt. I stedet var det livet i sin sanneste form som tok bolig.

Når tanken om å leve et liv i beskyttelse for å bli utsatt for frykten og sorgen, bekymringen, skuffelsen, nederlaget, så følger gjerne parallelltanken om hva livet da er? For skal vi beskytte oss fra dette, i den grad det er mulig, så fratas vi også det gode med at disse følelsene får plass.

For hvor godt er det vel ikke å ha mennesker å være glad i, men da med den risikoen om å miste, eller har barn å elske, kjæreste, venner. Ja, alle disse relasjonene som nettopp gjør oss sårbare.

Sigvart Dagsland har en tekst i «Sangen om gleden» hvor han sier så klokt:

Du som ber om dager uden sorg Du som sanke' lyst og glede

For å holda smerten nede Du som jage itte vind

Du som tror du vokse' uden Tab, du som aldri tar ein sjanse

Men må holda dødens skanse Mens din livslyst tørke' inn;

Alt som kan gje glede har ein Spire te et savn...

La solen seila øve himmelen På sleb e' alltid nåttå med

Om glede snart må viga plass for sorg

E' begge frukt av same store tre!

Maria og Josef kunne umulig vite hva det ville innebære for dem at Jesus ble født. Men de tok sjansen. Modige mennesker med et oppdrag av uutømmelig mening!

Maria og Josef fant også barnet de lette etter. I tempelet. Og barnet var hjemme, men hjemme var ikke hos dem. Jesus var hjemme i sin Fars hus. Gudsrelasjonen tydeliggjøres. Guds sønn trer frem. Ikke med høye rop på tempelplassen,

men gjennom barnet som lytter og stiller spørsmål. Gud trer frem midt iblant og ganske annerledes enn det som var forventet!

På Kristi Åpenbaringsdag er vi i startgropa for å se, lære, forstå og undres over hvem Jesus er.

I tempelet, blant makteliten i kunnskap og religion, satte umyndig barn, som var i begynnelsen av å vise verden hvem Gud er. En Gud som lever midt i det vanlige, men som alltid bringer noe nytt. Av liv, håp, glede, mot, kjærlighet. Alt det som bygger videre, og gir kraft til at også vi kan leve midt i verden, helt vanlig, men med vissheten om at Guds nærhet bringer noe nytt.

**Ære være Faderen og Sønnen og Den hellige ånd
som var og er og blir en sann Gud
fra evighet og til evighet.**